

Rada
Európskej únie

V Bruseli 27. októbra 2023
(OR. en)

14825/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0380(NLE)**

**MAR 136
OMI 68
ENV 1209
RELEX 1245**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	27. októbra 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 663 final
Predmet:	Návrh – ROZHODNUTIE RADY o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v Medzinárodnej námornej organizácii na 33. zasadnutí zhromaždenia, pokiaľ ide o prijatie zmien usmernení pre prehliadky v rámci harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania, usmernení na vykonávanie Medzinárodného kódexu pre bezpečnostný manažment správami, neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex vykonávania nástrojov IMO a Usmernení o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc, a prijatie návrhu rezolúcie zhromaždenia na podporu opatrení na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 663 final.

Príloha: COM(2023) 663 final

V Bruseli 27. 10. 2023
COM(2023) 663 final

2023/0380 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v Medzinárodnej námornej organizácii na 33. zasadnutí zhromaždenia, pokiaľ ide o prijatie zmien usmernení pre prehliadky v rámci harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania, usmernení na vykonávanie Medzinárodného kódexu pre bezpečnostný manažment správami, neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex vykonávania nástrojov IMO a Usmernení o miestach útočísk a pre lode, ktoré potrebujú pomoc, a prijatie návrhu rezolúcie zhromaždenia na podporu opatrení na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Únie na 33. zasadnutí zhromaždenia Medzinárodnej námornej organizácie (ďalej len „A 33“), ktoré sa uskutoční od 27. novembra do 6. decembra 2023.

Na 33. zasadnutí zhromaždenia sa plánuje prijatie:

1. zmien usmernení pre prehliadky v rámci harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania (ďalej len „HSSC“) z roku 2021 a zrušenie rezolúcie zhromaždenia A.1156(32);
2. zmien usmernení na vykonávanie Medzinárodného kódexu pre bezpečnostný manažment (ďalej len „kódex ISM“) správami;
3. zmien neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex vykonávania nástrojov IMO (ďalej len „kódex podvýboru III“);
4. zmien Usmernení o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc [ďalej len „rezolúcia A.949(23)“], a
5. návrhu rezolúcie zhromaždenia na podporu opatrení na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohovor o Medzinárodnej námornej organizácii

Dohovorom o Medzinárodnej námornej organizácii (ďalej len „IMO“) sa táto organizácia zriaďuje. Účelom IMO je poskytnúť fórum pre spoluprácu v oblasti regulácie a postupov týkajúcich sa rôznych technických záležitostí, ktoré majú vplyv na lodnú dopravu využívanú v medzinárodnom obchode. Ďalším cieľom IMO je podporovať všeobecné prijímanie najprísnejších možných noriem v oblasti námornej bezpečnosti, efektívnosti plavby a prevencie a kontroly znečisťovania morí plavidlami a zároveň podporovať rovnaké podmienky. IMO rieši aj súvisiace administratívne a právne záležitosti.

Dohovor nadobudol platnosť 17. marca 1958.

Zmluvnými stranami dohovoru sú všetky členské štáty. Únia nie je zmluvnou stranou dohovoru.

2.2. Medzinárodná námorná organizácia

Medzinárodná námorná organizácia (IMO) je špecializovanou agentúrou Organizácie Spojených národov, ktorá zodpovedá za bezpečnosť a bezpečnostnú ochranu lodnej dopravy a prevenciu znečisťovania mora plavidlami. Ide o orgán, ktorý stanovuje normy v oblasti bezpečnosti, bezpečnostnej ochrany a environmentálneho správania medzinárodnej lodnej dopravy s celosvetovou pôsobnosťou. Jeho hlavnou úlohou je vytvoriť regulačný rámec pre odvetvie lodnej dopravy, ktorý je spravodlivý a účinný, všeobecne prijímaný a všeobecne uplatňovaný.

Členstvo v IMO je otvorené pre všetky štáty a všetky členské štáty EÚ sú jej členmi. Vzťahy EÚ s IMO sú založené najmä na dohode o súčinnosti a spolupráci uzavretej v roku 1974 medzi vtedajšou Medzivládnu námornou poradnou organizáciou (IMCO) a Komisiou Európskych spoločenstiev.

Zhromaždenie IMO je riadiacim orgánom organizácie. Pozostáva zo všetkých členských štátov IMO, zasadá každý druhý rok a môže odporučiť členom na prijatie predpisy a usmernenia alebo zmeny takýchto predpisov a usmernení dohodnuté vo všetkých piatich hlavných výboroch IMO. Medzi týchto päť výborov patrí Výbor pre námornú bezpečnosť (Maritime Safety Committee, ďalej len „výbor MSC“) a Výbor pre ochranu morského prostredia (Marine Environment Protection Committee, ďalej len „výbor MEPC“).

2.3. Plánovaný akt zhromaždenia IMO

Zhromaždenie má na svojom 33. zasadnutí, ktoré sa bude konať od 27. novembra do 6. decembra 2023, prijať zmeny: usmernení v rámci harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania (HSSC), usmernení na vykonávanie kódexu ISM správami, neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex podvýboru III, Usmernení o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc, a prijať návrh rezolúcie zhromaždenia na podporu opatrení na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví.

Účelom plánovaných zmien usmernení v rámci harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania je ich aktualizácia, aby zodpovedali požiadavkám vyplývajúcim zo zmien relevantných povinných nástrojov, ktoré nadobudnú účinnosť do 31. decembra 2023 vrátane, a to vrátane zmien s cieľom vypracovať usmernenie týkajúce sa posudzovania a uplatňovania prehliadok na diaľku.

Účelom plánovaných zmien usmernení na vykonávanie kódexu ISM správami je poskytnúť usmernenie týkajúce sa prehliadok na diaľku a auditov na diaľku.

Účelom plánovaných zmien neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex podvýboru III je aktualizovať zoznam z roku 2021 potom, ako výbor MSC a výbor MEPC prijali dodatočné legislatívne ustanovenia.

Účelom plánovaných zmien Usmernení o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc, je zabezpečiť, aby rezolúcia IMO zostala aktuálna a naďalej slúžila ako účinný nástroj poskytujúci jasný rámec na zaobchádzanie s loďami, ktoré hľadajú útočisko, celosvetovo jednotným a harmonizovaným spôsobom.

Účelom plánovanej rezolúcie zhromaždenia na podporu opatrení na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví je nabádať a vyzývať vlajkové štáty, prístavné štáty a pobrežné štáty, aby prijali opatrenia na zabránenie činnostiam ako sú transfery z lode na loď na mori.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

3.1. Zmeny usmernení pre prehliadky v rámci harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania z roku 2021 a zrušenie rezolúcie A.1156(32)

Podvýbor pre vykonávanie predpisov vlajkovými štátmi, predchodca podvýboru pre vykonávanie nástrojov IMO (ďalej len „podvýbor III“), súhlasil s kontinuálnym preskúvaním usmernení pre prehliadky v rámci HSSC. Preto sa usmernenia pre prehliadky aktualizujú na každom zasadnutí zhromaždenia IMO. Najnovšia verzia usmernení pre prehliadky je súčasťou rezolúcie A.1156(32) a bola prijatá na 32. zasadnutí zhromaždenia v roku 2021.

Podvýbor III na svojom 7. zasadnutí opätovne zriadil korešpondenčnú skupinu pre preskúvanie usmernení pre prehliadky v rámci HSSC a zostavil pod koordináciou Číny neúplný zoznam povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex vykonávania

nástrojov IMO (kódex podvýboru III). Rovnako sa postupovalo aj na predchádzajúcich zasadnutiach podvýboru III.

Korešpondenčná skupina bola okrem iného požiadaná, aby pokračovala v príprave návrhov zmien usmernení pre prehliadky vyplývajúcich zo zmien relevantných povinných nástrojov, ktoré majú nadobudnúť účinnosť do 31. decembra 2023 vrátane, a to s prihliadnutím na výsledky zasadnutí MSC 103, MEPC 76 a v prípade potreby budúcich zasadnutí výborov MSC a MEPC, s cieľom predložiť návrhy zmien, ako budú finálne upravené v konsolidovanej forme, na prijatie na zasadnutí A 33.

Podvýbor III na svojom 8. zasadnutí poznamenal, že z dôvodu časových obmedzení nebola pracovná skupina schopná preskúmať návrhy zmien usmernení pre prehliadky v rámci harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania (HSSC) z roku 2021 [rezolúcia A.1156(32)] a záležitosť odročil na 9. zasadnutie podvýboru III.

Podvýbor odsúhlasil, že návrhy zmien usmernení pre prehliadky je potrebné ďalej rozpracovať, aby zahŕňali požiadavky vyplývajúce zo zmien relevantných nástrojov IMO, ktoré nadobudnú účinnosť do 31. decembra 2023 vrátane, s cieľom predložiť návrhy zmien na 9. zasadnutí podvýboru III na finálnu úpravu pred prípadným priamym predložením v ich konsolidovanej forme na prijatie na zasadnutí A 33, a to za predpokladu, že ich schvália výbory.

Podvýbor takisto odsúhlasil, že opätovne zriadi korešpondenčnú skupinu pre usmernenia pre prehliadky v rámci HSSC, neúplný zoznam povinností a usmernenie týkajúce sa prehliadok, auditov a overovania na diaľku.

Podvýbor III na svojom 9. zasadnutí odsúhlasil návrhy zmien usmernení pre prehliadky v rámci HSSC [rezolúcia A.1156 (32)], ktoré sa majú prijať počas 33. zasadnutia zhromaždenia.

Pozícia Únie bola podporiť navrhované zmeny, ale predložiť ich pracovnej skupine na preskúmanie a finálnu úpravu počas zasadnutia.

Navrhované zmeny vyplývajú zo zmien relevantných povinných nástrojov, ktoré majú nadobudnúť účinnosť do 31. decembra 2023 vrátane, a to vrátane ustanovení týkajúcich sa prehliadky na diaľku. Aktualizácia, ktorá sa má prijať, sa týka prehliadok a auditov na diaľku a ich rozsah obmedzuje len na mimoriadne okolnosti, kým IMO nepripraví podrobné usmernenia.

Únia by preto mala tieto zmeny podporiť, keďže sa nimi zabezpečí, aby usmernenia HSSC zohľadňovali nový vývoj a zostali aktuálne.

3.2. Zmeny usmernení na vykonávanie kódexu ISM správmi

Počas 104. zasadnutia výboru MSC sa stanovili nové výstupy týkajúce sa regulácie prehliadok a auditov na diaľku; ako aj prípravy usmernení pre kontroly a overovania na diaľku v oblasti námornej bezpečnosti. Výbor súhlasil, že zahrnie nový výstup „Príprava usmernenia týkajúceho sa posudzovania a uplatňovania prehliadok na diaľku, auditov podľa kódexu ISM a overovaní podľa Medzinárodného kódexu bezpečnosti lodí a prístavných zariadení (ďalej len „kódex ISPS“)“ do dvojročného programu podvýboru III na roky 2022 – 2023 a predbežného programu na 8. zasadnutie podvýboru III s cieľovým rokom dokončenia 2024. To isté bolo odsúhlasené na zasadnutí MEPC 77.

Podvýbor III počas 8. zasadnutia odsúhlasil, že rámec pre daný výstup by mal pozostávať z týchto troch častí alebo čiastkových výstupov:

1. zmeny usmernení pre prehliadky v rámci HSSC (časť 1);

2. zmeny revidovaných usmernení na vykonávanie Medzinárodného kódexu pre bezpečnostný manažment (kódex ISM) (časť 2) a
3. príprava usmernenia týkajúceho sa posudzovania a uplatňovania prehliadok na diaľku, auditov podľa kódexu ISM a overovaní podľa kódexu ISPS (časť 3).

Podvýbor takisto odsúhlasil, že zmeny usmernení pre prehliadky v rámci HSSC (časť 1) a zmeny revidovaných usmernení na vykonávanie Medzinárodného kódexu pre bezpečnostný manažment (kódex ISM) (časť 2) budú prijaté na zasadnutí A 33 v roku 2023.

Podvýbor dal pokyn korešpondenčnej skupine pre usmernenia pre prehliadky v rámci HSSC, neúplný zoznam povinností a usmernenie týkajúce sa prehliadok, auditov a overovania na diaľku, aby okrem iného ďalej rozpracovala a finálne upravila zmeny revidovaných usmernení na vykonávanie kódexu ISM správami [rezolúcia A.1118(30)].

Na 106. zasadnutí výboru MSC a 79. zasadnutí výboru MEPC bol podvýbor III poverený na svojom 9. zasadnutí podať správu o výstupe svojej činnosti v súvislosti s návrhom usmernení pre prehliadky v rámci HSSC z roku 2023 vrátane ustanovení pre prehliadky na diaľku a revidovaných usmernení na vykonávanie kódexu ISM správami vrátane ustanovení pre auditov podľa kódexu ISM na diaľku, v prípade ktorých sa očakáva, že budú prijaté ako rezolúcie zhromaždenia na zasadnutí A 33.

Podvýbor III počas 9. zasadnutia odsúhlasil zmeny revidovaných usmernení na vykonávanie kódexu ISM správami [rezolúcia A.1118(30)] s cieľom predložiť ich na prijatie zasadnutiu A 33.

Pozíciou Únie bola podpora revidovaných usmernení na vykonávanie kódexu ISM správami, pričom Únia odporučila, aby boli preskúmané na účely finálnej úpravy v rámci pracovnej skupiny s prihliadnutím aj na dodatočné navrhnutie zmien.

Pozíciou Únie by mala byť podpora týchto zmien, keďže slúžia ako východzí bod pre rámec na vypracovanie usmernenia týkajúceho sa prehliadok, auditov podľa kódexu ISM a overovania podľa kódexu ISPS na diaľku, a ich ďalšie vypracovanie a finálnu úpravu v ďalšej fáze.

3.3. Zmeny neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex podvýboru III

Ako usmernenie týkajúce sa vykonávania a presadzovania nástrojov IMO, najmä pokiaľ ide o identifikáciu auditovateľných oblastí relevantných pre systém auditu členských štátov IMO, IMO vypracúva neúplný zoznam povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex vykonávania nástrojov IMO (kódex podvýboru III). Naposledy bol tento zoznam revidovaný v roku 2021 ako príloha k rezolúcii A.1157(32) prijatej na zasadnutí A 32. Výbory MSC a MEPC odvtedy prijali dodatočné legislatívne ustanovenia.

Na 8. zasadnutí podvýboru III sa odsúhlasilo, že prílohy k neúplnému zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex vykonávania nástrojov IMO z roku 2021 je potrebné ďalej rozpracovať, aby sa zoznam aktualizoval o zmeny relevantných povinných nástrojov IMO, ktoré nadobudnú účinnosť do 1. júla 2024 vrátane.

Podvýbor takisto zriadil korešpondenčnú skupinu pre usmernenia pre prehliadky v rámci HSSC, neúplný zoznam povinností a usmernenie týkajúce sa prehliadok, auditov a overovania na diaľku pod koordináciou Číny, aby okrem iného pokračovala vo vypracúvaní návrhov zmien neúplného zoznamu povinností s cieľom predložiť návrhy zmien neúplného zoznamu, ako budú finálne upravené v konsolidovanej forme, na prijatie na zasadnutí A 33.

Z dôvodu časových obmedzení nebol podvýbor III na svojom 8. zasadnutí schopný dokončiť preskúmanie navrhovaných zmien neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex podvýboru III z roku 2021. Podvýbor preto odsúhlasil, že bude pokračovať v preskúmaní v rámci korešpondenčnej skupiny s cieľom dokončiť ho na 9. zasadnutí podvýboru III.

Pozíciou Únie na 9. zasadnutí podvýboru III bola podpora príslušných podaní, ktoré slúžia ako základ na aktualizáciu neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex podvýboru III z roku 2021.

Pozíciou Únie by mala byť podpora týchto zmien, aby sa zoznam aktualizoval o zmeny relevantných povinných nástrojov IMO, ktoré nadobudnú účinnosť do 1. júla 2024 vrátane.

3.4. Zmeny Usmernení o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc [rezolúcia A.949(23)]

Na 100. zasadnutí výboru MSC bola schválená žiadosť o nový výstup s cieľom aktualizovať súčasnú rezolúciu IMO A.949(23) k Usmerneniam o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc.

Podvýbor pre plavbu, komunikáciu a pátranie a záchranu (ďalej len „podvýbor NCSR“), ktorý bol poverený prácou na tejto problematike, na svojom 7. zasadnutí súhlasil so zriadením korešpondenčnej skupiny koordinovanej Spojeným kráľovstvom, ktorá mala pokračovať v tejto práci. Takisto vypracoval pracovný plán s cieľom dokončiť usmernenia na 8. zasadnutí podvýboru NCSR na ich včasné schválenie výbormi MSC, MEPC a právnym výborom (ďalej len „výbor LEG“), aby mohli byť prijaté na 32. zhromaždení. Tento zrýchlený pracovný plán schválil výbor MSC na svojom 102. zasadnutí.

Bohužiaľ podvýbor NCSR nebol na svojom 8. zasadnutí schopný dokončiť návrh usmernení. Podvýbor vzhľadom na nedostatočný pokrok v dokončovaní usmernení odsúhlasil opätovné zriadenie korešpondenčnej skupiny koordinovanej Spojeným kráľovstvom s cieľom ich finálnej úpravy na 9. zasadnutí podvýboru NCSR.

Na 9. zasadnutí podvýboru NCSR sa zohľadnili rozhodnutia, pripomienky a návrhy predložené v pléne s cieľom preskúmať a finálne upraviť návrh revízie rezolúcie A.949(23) k Usmerneniam o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc. Podvýbor odsúhlasil návrh rezolúcie zhromaždenia k Usmerneniam o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc, a vyzval výbor, aby ho schválil, s cieľom následného schválenia výbormi MEPC a LEG a prijatia na zasadnutí A 33.

Pozíciou Únie bola aktívna podpora finálnej úpravy revízie Usmernení o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc.

Na zasadnutí 106. zasadnutí výboru MSC bol schválený návrh rezolúcie zhromaždenia k revízii Usmernení o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc [rezolúcia A.949(23)], po jeho finálnej úprave na zasadnutí NCSR 9, pričom výbory MEPC a LEG boli vyzvané, aby ho schválili na účely jeho prijatia zhromaždením na jeho 33. zasadnutí.

Rovnaký návrh rezolúcie zhromaždenia bola schválený na zasadnutí LEG 110 s určitými malými zmenami, ktoré nemajú vplyv na operatívny obsah usmernení.

Napokon na 80. zasadnutí výboru MEPC bol schválený návrh rezolúcie zhromaždenia k Usmerneniam o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc, v znení zmien prijatých na 110. zasadnutí výboru LEG, na zváženie s cieľom jeho prijatia na zasadnutí A 33.

Pozíciou Únie by mala byť podpora týchto zmien s cieľom zabezpečiť, aby rezolúcia IMO zostala aktuálna a naďalej slúžila ako účinný nástroj poskytujúci jasný rámec na

zaobchádzanie s loďami, ktoré hľadajú útočisko, celosvetovo jednotným a harmonizovaným spôsobom.

3.5. Prijatie návrhu rezolúcie zhromaždenia na podporu opatrení na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví

Počas svojho 80. zasadnutia výbor MEPC zvážil podanie zamerané na zvýšenie povedomia o možných environmentálnych rizikách, dôsledkoch a obavách týkajúcich sa globálnych režimov prevencie znečisťovania a režimov zodpovednosti a kompenzácií, ktoré existujú z dôvodu zvýšenia transferov z lode na loď (ďalej len „STS“) na mori, a to vrátane lodí, ktoré využívajú „operácie v utajení“ (t. j. vypnutie satelitných transpondérov a používanie iných metód obfuskácie, ako je neoprávnená manipulácia s polohou, odchýlky od kurzu) s cieľom obchádzať obmedzenia stanovené v sankčných režimoch a vysoké náklady na poistenie. Výbor v súlade s tým zvážil, že v prílohe k dokumentu stanoví návrh rezolúcie zhromaždenia, ktorým sa členské štáty a všetky príslušné zainteresované strany vyzývajú, aby podporovali opatrenia na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví.

Výbor po diskusii odsúhlasil, že existuje všeobecná podpora návrhu rezolúcie zhromaždenia vyzvať členské štáty a všetky príslušné zainteresované strany, aby podporovali opatrenia na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví. Výbor súhlasil odsúhlasil predloženie návrhu rezolúcie zhromaždenia na 33. zasadnutí zhromaždenia spolu s pripomienkami a stanoviskami vyjadrenými na tomto zasadnutí na ďalšie zváženie s cieľom jeho finálnej úpravy a prijatia na zasadnutí A 33.

EÚ ako súčasť globálneho multilaterálneho systému dodržiava rezolúcie Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov (OSN), ktorými sa ukladajú sankcie voči tretím krajinám a ktoré transponuje do právnych predpisov EÚ. Sankcie ukladá aj sama (autonómne opatrenia EÚ) alebo dopĺňa svoje vlastné obmedzenia navyše k sankciám a obmedzeniam, ktoré prikazuje OSN (zmiešané sankčné režimy).

Očakáva sa, že prijatie návrhu rezolúcie bude prínosom pre vykonávanie článkov 3eb a 3ec nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014.

Pozíciou Únie by preto mala byť podpora prijatia tejto rezolúcie s cieľom zabezpečiť, aby všetky opatrenia zavedené na úrovni IMO na riešenie „operácií v utajení“, ktorých cieľom alebo účinkom by mohlo byť porušovať alebo obchádzať sankcie, boli v súlade s opatreniami uplatniteľnými na úrovni Únie.

3.6. Relevantné právne predpisy EÚ a právomoc EÚ

3.6.1. Zmeny usmernení v rámci harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania z roku 2021

Nariadenie (ES) č. 391/2009 o spoločných pravidlách a normách pre organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí¹. Vytvára sa ním systém udeľovania licencií (uznanie), ktorý podlieha viacerým kritériám a povinnostiam s cieľom zabezpečiť, aby uznaná organizácia uplatňovala rovnaké normy na všetky lode v jej registri bez ohľadu na vlajku, pod ktorou sa lode plavia.

V prílohe I sa v kritériu B7 písm. k) uvedeného nariadenia uvádza:

„7. Uznaná organizácia musí zabezpečovať, aby:

¹ Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 11.

k) štatutárne prehliadky a inšpekcie požadované podľa harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania, na ktoré je uznaná organizácia oprávnená, sa uskutočňovali v súlade s ustanoveniami uvedenými v prílohe a doplnku k rezolúcii IMO A.948(23) o usmerneniach pre prehliadky podľa harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania.“ (To by sa malo chápať tak, že to odkazuje na aktuálnu verziu usmernení pre prehliadky v rámci HSSC.)

Revízia usmernení pre prehliadky v rámci harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania z roku 2021 môže preto rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť požiadavky uplatniteľné podľa nariadenia (ES) č. 391/2009.

3.6.2. *Zmeny usmernení na vykonávanie kódexu ISM správami*

V nariadení (ES) č. 391/2009 v znení zmien sa stanovujú spoločné pravidlá a normy pre organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí. V bode A.3 prílohy I k nariadeniu sa vyžaduje, aby uznané organizácie mali potrebné technické a ľudské zdroje na vykonávanie svojej práce, pričom v bode B.1 sa vyžaduje, aby zachovávali celosvetovú sieť kontrolórov, ktorí pracujú výhradne pre ne. Okrem toho v bode B.10 prílohy I k nariadeniu sa vyžaduje, aby uznaná organizácia mala k dispozícii prostriedky potrebné na to, aby pomocou využívania práce kvalifikovaného odborného personálu a podľa ustanovení stanovených v prílohe k rezolúcii IMO A.913(22) o usmerneniach na vykonávanie Medzinárodného kódexu pre bezpečnostný manažment (kódex ISM) správami mohla posudzovať uplatňovanie a údržbu systémov manažmentu bezpečnosti na brehu, ako aj na palube lodí, ktoré sa majú stať predmetom osvedčenia.

Ďalej sa nariadením (ES) č. 336/2006² začleňuje do právnych predpisov Únie Medzinárodný kódex pre bezpečnostný manažment (kódex ISM).

Zmeny usmernení na vykonávanie kódexu ISM správami môžu preto rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť požiadavky uplatniteľné podľa nariadenia (ES) č. 391/2009 a nariadenia (ES) č. 336/2006.

3.6.3. *Zmeny neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex podvýboru III*

Cieľom smernice 2009/21/ES o plnení povinností vlajkového štátu³ je zabezpečiť, aby členské štáty EÚ rešpektovali svoje povinnosti ako vlajkové štáty a spĺňali požiadavky, ktoré sa vzťahujú na vlajkové štáty podľa medzinárodných dohovorov IMO. Podľa článku 7 uvedenej smernice sa ustanovil auditorský postup vedený organizáciou IMO, pre ktorý kódex podvýboru III predstavuje príslušnú normu, s cieľom vykonávať dohľad nad výkonom vlajkového štátu. Okrem toho sa kódex podvýboru III zohľadňuje aj v nariadení (ES) č. 391/2009 v znení zmien.

Zmeny neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex podvýboru III môžu preto rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť požiadavky uplatniteľné podľa smernice 2009/21/ES a nariadenia (ES) č. 391/2009.

3.6.4. *Zmeny Usmernení o miestach útočišťa pre lode, ktoré potrebujú pomoc [rezolúcia A.949(23)]*

Smernicou 2002/59/ES⁴ v znení zmien sa zriaďuje monitorovací a informačný systém Spoločenstva pre lodnú dopravu.

² Ú. v. EÚ L 64, 4.3.2006, s. 1.

³ Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 132.

⁴ Ú. v. ES L 208, 5.8.2002, s. 10.

Článkom 20a ods. 2 sa priamo riešia plány na prijímanie lodí, ktoré potrebujú pomoc, tým že sa v ňom vyžaduje, aby takéto plány boli vypracované na základe rezolúcií IMO A.949(23) o Usmerneniach o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc, a A.950(23) o službách námornej pomoci (MAS).

Zmeny Usmernení o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc, môžu preto rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť požiadavky uplatniteľné podľa smernice 2002/59/ES.

3.6.5. *Prijatie návrhu rezolúcie zhromaždenia na podporu opatrení na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví*

Rozhodnutie Rady 2014/512/SZBP⁵ a nariadenie Rady (EÚ) č. 833/2014⁶ v znení zmien sa týkajú reštriktívnych opatrení s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine.

Článkom 3eb ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014 sa od 24. júla 2023 zakazuje vstup do prístavov EÚ plavidlám, ktoré vykonávajú transfery z lode na loď, pri ktorých existuje podozrenie, že porušujú: zákaz stanovený v článku 3m ods. 1 a 2 uvedeného nariadenia „priamo alebo nepriamo nakupovať, dovážať alebo presúvať ropu alebo ropné výrobky uvedené v prílohe XXV, ak má tento tovar pôvod v Rusku alebo sa vyváža z Ruska“ a „poskytovať priamo alebo nepriamo technickú pomoc, sprostredkovateľské služby, finančné prostriedky alebo finančnú pomoc alebo akékoľvek iné služby súvisiace s [predchádzajúcim] zákazom“; zákaz stanovený v článku 3n ods. 1 a 4 uvedeného nariadenia „poskytovať priamo alebo nepriamo technickú pomoc, sprostredkovateľské služby alebo finančné prostriedky alebo finančnú pomoc súvisiace s obchodovaním, sprostredkovaním alebo prepravou, a to aj prostredníctvom presunov z lode na loď, v prípade ropy alebo ropných výrobkov uvedených v prílohe XXV do tretích krajín, ak má tento tovar pôvod v Rusku alebo bol vyvezený z Ruska“ a „obchodovanie, sprostredkovanie alebo preprava do tretích krajín, a to aj prostredníctvom presunov z lode na loď, v súvislosti s ropou patriacou pod číselný znak KN 2709 00 od 5. decembra 2022 alebo ropnými výrobkami patriacimi pod číselný znak KN 2710 od 5. februára 2023 uvedenými v prílohe XXV, ktoré majú pôvod v Rusku alebo boli vyvezené z Ruska“.

Podobne sa článkom 3eb ods. 2 nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014 zakazuje vstup plavidlu, ktoré neoznámia príslušnému orgánu aspoň 48 hodín vopred transfer z lode na loď, ku ktorému došlo vo výhradnej hospodárskej zóne členského štátu alebo v oblasti do 12 námorných míľ od vonkajšej hranice pobrežných vôd daného členského štátu.

Článkom 3ec nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014 sa od 24. júla 2023 zakazuje vstup do prístavov EÚ plavidlám, pri ktorých je podozrenie, že pri preprave ruskej ropy alebo ropných výrobkov, na ktoré sa vzťahujú uvedené zákazy stanovené v článku 3m ods. 1 a 2 a článku 3n ods. 1 a 4, kedykoľvek počas plavby do prístavov alebo plavebných komôr členského štátu nezákonne zasahujú do svojho automatického identifikačného systému pre lode, vypínajú ho alebo ho inak znefunkčujú, ak konajú v rozpore s bodom 2.4 predpisu V/19 dohovoru SOLAS.

V navrhovanej rezolúcii sa uvádza vymedzenie pojmu „flotila v utajení“ alebo „tieňová flotila“, čo by zahŕňalo aj „lode zapojené do nezákonných operácií na účely obchádzania sankcií“ prostredníctvom konania, na ktoré sa vzťahujú články 3eb a 3ec nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014, a členské štáty IMO (vrátane členských štátov EÚ) sa v nej vyzývajú, aby podporovali opatrenia na zabránenie takýmto nezákonným operáciám.

⁵ Ú. v. EÚ L 229, 31.7.2014, s. 13.

⁶ Ú. v. EÚ L 229, 31.7.2014, s. 1.

Prijatie návrhu rezolúcie zhromaždenia na podporu opatrení na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví môže preto rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť uplatňovanie rozhodnutia Rady 2014/512/SZBP a nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014.

3.6.6. Právomoc EÚ

Predmet pripravovaných aktov sa týka oblasti, v ktorej má Únia výlučnú vonkajšiu právomoc na základe poslednej časti článku 3 ods. 2 ZFEÚ, keďže pripravované akty môžu „ovplyvniť spoločné pravidlá alebo zmeniť rozsah ich pôsobnosti“.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „*pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody*“.

Článok 218 ods. 9 ZFEÚ sa uplatňuje bez ohľadu na to, či je Únia členom predmetného orgánu alebo zmluvnou stranou dohody⁷.

Pojem „*akty s právnymi účinkami*“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie*“⁸.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Zhromaždenie IMO je orgán zriadený dohodou, konkrétne Dohovorom o Medzinárodnej námornej organizácii.

Akty, ktoré má zhromaždenie prijať, predstavujú akty s právnymi účinkami. Plánované akty môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah týchto právnych predpisov EÚ, a to predovšetkým:

- nariadenia (ES) č. 391/2009 o spoločných pravidlách a normách pre organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí. Uvedeným aktom sa totiž od uznanej organizácie vyžaduje, aby zabezpečila, aby sa štatutárne prehliadky a inšpekcie uskutočňovali v súlade s usmerneniami pre prehliadky v rámci harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania. Navyše sa nariadením uznaným organizáciám ukladá povinnosť mať k dispozícii prostriedky potrebné na posudzovanie uplatňovania a údržby systémov manažmentu bezpečnosti na brehu, ako aj na palube lodí, ktoré sa majú stať predmetom osvedčenia, a to využívaním kvalifikovaného personálu a podľa usmernenia na vykonávanie Medzinárodného kódexu pre bezpečnostný manažment (kódex ISM) správami. Kódex podvýboru III je zohľadnený aj v súlade s vymedzením pojmu „medzinárodné dohovory“ v nariadení (ES) č. 391/2009 v znení zmien,

⁷ Vec C-399/12, Nemecko/Rada (OIV), ECLI:EU:C:2014:2258, bod 64.

⁸ Vec C-399/12, Nemecko/Rada (OIV), ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 – 64.

- nariadenia (ES) č. 336/2006, ktorým sa do právnych predpisov Únie začleňuje Medzinárodný kódex pre bezpečnostný manažment (kódex ISM) a v ktorom sa budú musieť zohľadniť zmeny prijaté v súvislosti s rezolúciou IMO A.1118(30) o usmerneniach na vykonávanie Medzinárodného kódexu pre bezpečnostný manažment (kódex ISM) správami,
- smernice 2009/21/ES o plnení povinností vlajkového štátu. Dôvodom je, že neúplný zoznam je podporným nástrojom na vykonávanie systému auditu členských štátov IMO (systém IMSAS), ktorý sa spomína v uvedenej smernici,
- smernice 2002/59/ES, ktorou sa zriaďuje monitorovací systém Spoločenstva pre lodnú dopravu. Dôvodom je, že článok 20a o plánoch na prijímanie lodí, ktoré potrebujú pomoc, priamo odkazuje na rezolúciu IMO A.949(23), ktorá sa bude revidovať,
- rozhodnutia Rady 2014/512/SZBP a nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014, ktoré sa týkajú reštriktívnych opatrení s ohľadom na konanie Ruska destabilizuje situáciu na Ukrajine. Dôvodom je, že návrh rezolúcie sa vzťahuje na operácie zakázané podľa článkov 3eb a 3ec nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014. V súlade s tým by Únia mala zabezpečiť, aby každé opatrenie zavedené na úrovni IMO na riešenie „operácií v utajení“, ktorých cieľom alebo účinkom je porušovať alebo obchádzať sankcie, bolo v súlade s opatreniami uplatniteľnými na úrovni Únie podľa článkov 3eb a 3ec nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014.

Plánovanými aktmi sa nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak plánovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah plánovaného aktu sa týkajú námornej dopravy. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 100 ods. 2 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 100 ods. 2 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v Medzinárodnej námornej organizácii na 33. zasadnutí zhromaždenia, pokiaľ ide o prijatie zmien usmernení pre prehliadky v rámci harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania, usmernení na vykonávanie Medzinárodného kódexu pre bezpečnostný manažment správami, neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex vykonávania nástrojov IMO a Usmernení o miestach útočísk a pre lode, ktoré potrebujú pomoc, a prijatie návrhu rezolúcie zhromaždenia na podporu opatrení na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 100 ods. 2 v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dohovor o Medzinárodnej námornej organizácii (ďalej len „IMO“) nadobudol platnosť 17. marca 1958.
- (2) IMO je špecializovaná agentúra Organizácie Spojených národov zodpovedná za bezpečnosť a ochranu lodnej dopravy, ako aj za prevenciu znečisťovania mora a ovzdušia plavidlami. Členmi IMO sú všetky členské štáty Únie. Únia nie je členom IMO.
- (3) Podľa článku 15 písm. j) dohovoru o IMO môže zhromaždenie prijímať predpisy a usmernenia pre členov týkajúce sa námornej bezpečnosti, prevencie a kontroly znečisťovania mora plavidlami a iných záležitostí týkajúcich sa vplyvu lodnej dopravy na morské prostredie, ktoré boli organizácii zverené v zmysle medzinárodných nástrojov, alebo zmeny takýchto predpisov a usmernení, ktoré jej boli predložené.
- (4) Zhromaždenie IMO má na svojom 33. zasadnutí, ktoré sa uskutoční od 27. novembra do 6. decembra 2023, prijať usmernenia v rámci harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania (HSSC) z roku 2023 a zrušiť rezolúciu zhromaždenia IMO A.1156(32), ktorá obsahuje usmernenia pre prehliadky v rámci HSSC z roku 2021, prijať zmeny usmernení na vykonávanie kódexu ISM správami, neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex podvýboru III a Usmernení o miestach útočísk a pre lode, ktoré potrebujú pomoc, ako aj prijať návrh rezolúcie zhromaždenia na podporu opatrení na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví.
- (5) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v mene Únie zaujať na 33. zasadnutí zhromaždenia IMO, pretože plánované akty môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah práva Únie, konkrétne nariadenie (ES) č. 391/2009 o spoločných pravidlách

a normách pre organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí¹, nariadenie (ES) č. 336/2006, ktorým sa do právnych predpisov Únie začleňuje Medzinárodný kódex pre bezpečnostný manažment (kódex ISM)², smernicu 2009/21/ES o plnení povinností vlajkového štátu³, smernicu 2002/59/ES, ktorou sa zriaďuje monitorovací systém Spoločenstva pre lodnú dopravu⁴, rozhodnutie Rady 2014/512/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine⁵, a nariadenie Rady (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine⁶.

- (6) Únia by preto mala podporiť prijatie usmernení pre prehliadky v rámci HSSC z roku 2023 a zrušenie usmernení pre prehliadky v rámci HSSC z roku 2021 a zmeny neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex podvýboru III, pretože sa tým zabezpečí, aby boli naďalej aktuálne.
- (7) Únia by mala podporiť zmeny usmernení na vykonávanie kódexu ISM správami s cieľom vypracovať usmernenie týkajúce sa posudzovania a uplatňovania auditov na diaľku.
- (8) Únia by mala podporiť zmeny Usmernení o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc [rezolúcia A.949(23)], aby sa poskytol jasný rámec na zaobchádzanie s loďami, ktoré hľadajú útočisko, jednotným a harmonizovaným spôsobom.
- (9) Únia by mala podporiť prijatie návrhu rezolúcie zhromaždenia na podporu opatrení na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví, v prípade ktorého sa očakáva, že bude prínosom pre uplatňovanie článkov 3eb a 3ec nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014, s cieľom zabezpečiť, aby všetky opatrenia zavedené na úrovni IMO na riešenie „operácií v utajení“, ktorých cieľom alebo účinkom je porušovať alebo obchádzať sankcie, boli v súlade s opatreniami uplatniteľnými na úrovni Únie.
- (10) Pozíciu Únie vyjadria členské štáty Únie, ktoré sú členmi IMO, a Komisia konajúc spoločne,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozíciou, ktorá sa má v mene Únie zaujať na 33. zasadnutí Výboru Medzinárodnej námornej organizácie (IMO), je súhlas so zmenami: usmernení pre prehliadky v rámci harmonizovaného systému prehliadok a osvedčovania (HSSC) z roku 2021 a zrušenie rezolúcie zhromaždenia IMO A.1156(32); usmernení na vykonávanie kódexu ISM správami; neúplného zoznamu povinností vyplývajúcich z nástrojov relevantných pre kódex podvýboru III a Usmernení o miestach útočiska pre lode, ktoré potrebujú pomoc, a súhlas s prijatím návrhu rezolúcie zhromaždenia na podporu opatrení na zabránenie nezákonným operáciám „plavby v utajení“ v námornom odvetví.

¹ Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 11.

² Ú. v. EÚ L 64, 4.3.2006, s. 1.

³ Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 132.

⁴ Ú. v. ES L 208, 5.8.2002, s. 10.

⁵ Ú. v. EÚ L 229, 31.7.2014, s. 13.

⁶ Ú. v. EÚ L 229, 31.7.2014, s. 1.

Článok 2

Pozíciu uvedenú v článku 1 vyjadrí Komisia a členské štáty Únie, ktoré sú členmi zhromaždenia IMO, konajúc spoločne v záujme Únie.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Komisii a členským štátom.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedička*